

# TOIMEAINETE MÕJU VÕÖRDEPÕRSASTE JÕUDLUSELE

L. Nigul

Katse eesmärgiks oli toimeainete linko-spektiini (*L-S*) ja BAYO-N-OXi (*Bx*) mõju kindlaks-tegemine võõrdepõrsaste jõudlusele erinevate *Bx* kontsentratsioonide juures.

*Bx* on laia toimega (eriti Gram-negatiivsetele, kuid ka -positiivsetele bakteritele) preparaat, mida kasutatakse sigade, eriti põrsaste kõhulahtisuse ja kõha raviks ning kasvu stimuleerimiseks. Toimeaineks on siin olakvindoksi ja täiteainena 900 g nisukliisid. Eriti tõhus on *Bx* toime Kehtna varasemate katseandmete järgi võõrdeperioodil. Perspektiivne kasutusaeg toimeainena on imik- ja võõrdepõrsaste ning kesikute juures. Võõrdepõrsaste ja kesikute proteiinikulu on võimalik vähendada 1 kg jõusööda kohta kuni 16 grammi võrra ilma jõudlust kahjustamata. *BAYO-N-OXi* tootva Bayeri tehase andmeil ravib ja väldib *Bx* ka emiste emaka- ja udarapõletikku ning piimatust (MMA-kompleks).

Linko-spektiin 44 on kahe antibiootikumi, linkomütsiini ja spektiinimütsiini ühendpreparaat, mille 1 kg sisaldab baasainena 956 g sojasrotti ja 44 g toimeainet. *L-S* ravib nii Gram-negatiivsete kui ka -positiivsete bakterite ja mükoplasmade poolt tekitatud kõhulahtisust ja kõha. Eestis turustavad firmad soovivad *L-S* kasutada ka toimeainena imik- ja võõrdepõrsaste kasvatamisel kontsentratsioonis 0,5 kg 1 tonni segajõusööda kohta.

## Materjal ja meetodika

Katse toimus Kehtnas 27. märtsist kuni 15. maini 1995 eesti peekoni (eesti maasiga) puhtatõuliste võõrdepõrsastega, kes kaalusid katse algul (võõrutamisel keskmiselt 38 päeva vanuses) 11 kg ja katse lõpul 33...36 kg.

Katserühmad valiti analoogide printsiibil, arvestades võõrdepõrsaste katse-eelset juurdekasvu alates sünnist, sugu ja isapoolset põlvnemist.

Katsesigu söödeti Kehtnas valmistatud startersöödaga, milles oli 80 % odrajahu ja 20 % täiendsööta. Viimase 1 kg-s oli 750 g Rootsi Lantmänneni jõusöödatehases toodetud ja firma *Farm Plant* poolt Eestisse imporditud nuumikute täiendsööta. See koosnes soja- ja rapsisrotist ning liha- ja kalajahust, nisukliidest, paejahust, keedusoolast ja aminohapete ning vitamiinilisandist (kokku 12 vitamiini). Nuumikute täiendsööda kohandamiseks võõrdepõrsastele lisati sellele neljandik (250 g/kg) biotriini (söödapärmi) ja 220 g tsinkvitrioli ühe tonni startersööda kohta arvestatult. Esimese rühma startersöödale lisati *L-S* 0,5 kg/t. *Bx* lisati teise rühma startersööda ühele tonnile 1 kg ja kolmandas rühmas 0,5 kg. Kontrollrühma (ilma toimeaineta) ei tehtud, sest kõik kaasaja startersöödad sisaldavad toimeaineid. Probleemiks on praegu ainult tõhusamate toimeainete väljaselgitamine.

## Tulemused

Katse tulemused on kokku võetud tabelisse. Sellest nähtub, et parimaks variandiks oli *Bx* kontsentratsioonis 0,5 kg/t.

Tabelis esitatud katsekeskmisi sisaldusarve kohandati tarbele vastavaks sel teel, et katse algul mindi prestartersöödalt üle startersöödale sujuvalt. Katse lõpul suurendati odrajahu osatähtsust. Startersööda kaltsiumi- ja fosforisisaldust ei olnud võimalik täpsemalt kohandada tarbenormidele, sest nende täiendstarteri komponentides ei olnud võimalik nende sisaldust muuta.

*Tabel. Katsetulemused / Results of the trial*

Näitajad Items	Toimeaine (koos täiteainega), kg/t Feed additives (with filling)		
	L-S 0,5	Bx 1	Bx 0,5
Startersööd, kg päevas / Starter, kg/d	1,24	1,28	1,29
Proteiin / Crude protein, %	17,0	17,0	17,0
Fosfor/ Phosphor, %	0,72	0,72	0,72
Kaltsium/ Calcium, %	0,93	0,93	0,93
Massi-iive g/p / gain, g/d	480	487	523
s	123	95	81
Söödaväärindusarv / Feed:gain ratio	2,57	2,63	2,46
Sööda maksumus 1 kg massi-iibe kohta, EEK*	4,93	5,01	4,68
Feed cost per 1 kg gain			

\* Kehtib katse ajal, mil *Bx* 1 kg maksis 129 EEK ja *L-S* 180 EEK / in the trial, when 1 kg *Bx* costs 129 EEK and *L-S* 180 EEK

### Kokkuvõte

Nii *L-S* kui *Bx* on laia spektri ja tõhusa toimega preparaadid, mis vähendavad oluliselt põrsaste lõppemist ja kängumist. *L-S* on ette nähtud põhiliselt ravimina haiguspuhangute puhul, eriti mükoplasmoosist tingitud kõha esinemisel.

*Bx* on näidustatud peamiselt kolibakterite patogeensetest tüvedest, treponeemadest, salmonelladest ja klostriidiumidest põhjustatud kõhulahtisuse raviks ja profülaktikaks, samuti ka kasvu stimuleerivaks toimeaineks kuni 60 kg raskuseni.

Keskpärase *Bx* annus (0,5 kg/t) soodustas võrddepõrsaste kasvu 7,3 % ( $P > 0,1$ ), vähendas söödakulu 6,5 % ja sööda maksumust massi-iibe ühiku kohta 6,6 % võrreldes tugeva annusega (1 kg/t).

Tugev (1 kg/t) *L-S* ja *Bx* manustamine tuleb arvesse majandites, kus söötmissidamistingimused on tagasihoidlikud ja haiguspuhangud ägedad.

### Influence of Feed Additives on the Performance Characteristics of Weaning Piglets

L. Nigul

Summary

Two feed additives – lincospectin and BAYO-N-OX – were treated to weanling pigs in a 7-week trial carried out at Kehtna Farm. Lincospectin was added to piglet starter feed at a concentration of 0.5 kg per metric ton; BAYO-N-OX was tested at two levels: 0.5 or 1 kg per 1 metric ton.

The results of the trial are shown in the Table. The best results were achieved when BAYO-N-OX was added at a concentration of 0.5 kg/t. The double doses decreased live weight gain and worsed the feed:gain ratio.